

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Sylvie Šiškeové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **ABIES Vysočina s. r. o.**, se sídlem Elišky Přemyslovny 380, Praha 5, zastoupené JUDr. Janem Malým, advokátem se sídlem Sokolovská 49/5, Praha 8, proti žalovanému: **Státní zemědělský intervenční fond**, se sídlem Ve Smečkách 801/33, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2021, č. j. SZIF/2021/0538180, sp. zn. 16/F1D/109/004858-G-VC01, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2022, č. j. 14 A 214/2021 - 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Dne 26. 8. 2021 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. SZIF/2021/0538180, sp. zn. 16/F1D/109/004858-G-VC01, jímž žalobkyni uložil povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 78 006,96 Kč, které jí byly poskytnuty jako Platba pro Mladého zemědělce pro rok 2016, a to do 60 dnů od doručení rozhodnutí. Žalovaný současně podle § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyloučil odkladný účinek odvolání proti svému rozhodnutí.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, jehož součástí byl i podnět k provedení přezkumného řízení o vyloučení odkladného účinku. Současně žalobkyně podala i žalobu proti části rozhodnutí žalovaného, konkrétně do výroku, jímž žalovaný vyloučil odkladný účinek odvolání.

[3] V průběhu řízení před městským soudem (dne 20. 12. 2021) nadřízený správní orgán (Ministerstvo zemědělství) vydal ve zkráceném přezkumném řízení rozhodnutí sp. zn. MZE-61030/2021, č. j. MZE-64739/2021-14141, kterým zrušil výrok napadeného rozhodnutí žalovaného o vyloučení odkladného účinku odvolání. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 12. 2021.

[4] V návaznosti na výše uvedené žalobkyně podáním ze dne 1. 2. 2022 vzala žalobu zpět s odůvodněním, že byl napraven soulad v nazírání na možnost aplikace vyloučení odkladného účinku opravného prostředku postupem podle správního řádu a nezákonnost byla odstraněna. Současně požádala o přiznání náhrady nákladů řízení, neboť řízení bylo zastaveno pro chování žalovaného.

[5] Městský soud s ohledem na zpětvzetí žaloby řízení zastavil. Ze žaloby bylo totiž patrné, že žalobkyně brojila pouze proti té části napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný vyloučil odkladný účinek odvolání proti výroku o povinnosti vrátit stanovenou částku. Vzhledem k tomu, že napadený výrok o vyloučení odkladného účinku byl v přezkumném řízení zrušen, a žalobkyni tak bylo vyhověno, dospěl soud k závěru, že jí náleží právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř.“).

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti usnesení městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvádí, že vyznamenal soud o zrušení žalobou napadené části svého rozhodnutí dříve, než žalobkyně vzala žalobu zpět. Soud proto měl žalobu odmítnout, neboť odpadl předmět řízení a nebylo již co brát zpět. Městský soud v otázce přiznání nákladů řízení nesprávně vycházel pouze z informací, které mu poskytla žalobkyně. Neuvedl však žádné důvody, proč jí přiznal náhradu nákladů řízení. Stěžovatel nikdy neměl zájem žalobkyni uspokojit. Nadřízený správní orgán v přezkumném řízení zrušil relevantní část stěžovatelova rozhodnutí na něm zcela nezávisle. Pouhé konstatování, že rozhodnutí stěžovatele bylo zrušeno, a tudíž bylo žalobkyni vyhověno, jako odůvodnění přiznání nákladů řízení nemůže obstát (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 3 As 43/2016 - 36).

[7] Stěžovatel dále poukazuje na nejednotný postup Městského soudu v Praze. V některých ze 17 sporů o stejné právní otázce soud žalobkyni nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[8] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda v daném případě došlo ke splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Dospěl však k závěru, že stěžovatel není osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti a jeho kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže *byl podán osobou ke tomu zjevně neoprávněnou*; podle písm. d) téhož ustanovení pak odmítne i návrh, který *je podle tohoto zákona nepřijatelný*. To platí přiměřeně i v řízení o kasační stížnosti (§ 120 s. ř. s.).

[11] Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost *opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení takového rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále uvedeno jinak*.

[12] Nepřijatelná může být v souladu s § 104 odst. 2 s. ř. s. mj. kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení.

[13] Otázkou přípustnosti kasační stížnosti v závislosti na výsledku předchozího řízení a osobě stěžovatele se zabýval rozšířený senát. V usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52, č. 4024/2020 Sb. NSS, dospěl k závěru, že kasační stížnost může podat pouze osoba, které byla rozhodnutím soudu způsobena relevantní újma. K této otázce mimo jiné uvedl (důraz přidán): *„Relevantní újmu však nelze sledovat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejprůzračnější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení.“* Dále k tomu rozšířený senát uvedl, že: *„Relevantní újmu*

je totiž v každém případě nutno posuzovat ve vztahu k věci samé. Újma tedy nemůže spočívat např. jen v prodloužení řízení (viz výše), ale ani, jak poukazuje stěžovatel a předkládající senát, v rozhodnutí o nákladech řízení. Takové rozhodnutí je akcesorickým výrokem soudu, který nelze napadnout samostatnou kasační stížností (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). Rozšířený senát sice (v již citované věci KOPPA) přisvědčil přípustnosti kasační námitky proti výroku rozhodnutí krajského soudu např. o náhradě nákladů řízení, podanou souběžně s alespoň jednou kasační námitkou směřující proti rozhodnutí v meritu věci, přípustnost napadení výroku o nákladech řízení však podmínil přípustností alespoň jedné meritorní námitky.“

[14] Rozšířený senát uzavřel, že je-li zjevné, že řízení o žalobě nemůže pro stěžovatele skončit příznivěji, a to ani v případě úspěšnosti kasační stížnosti, je osobou zjevně neoprávněnou k podání kasační stížnosti podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.

[15] Přestože stěžovatel vyjadřuje nesouhlas i s výrokem o zastavení řízení o žalobě, veškeré důsledky, které napadenému usnesení přičítá, pramení výhradně z výroku, jímž soud žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení. Zrušení rozhodnutí a změnu výroku ze „řízení se zastavuje“ na „žaloba se odmítá“ požaduje pouze s ohledem na náhradu nákladů řízení, což je zjevně jediný důvod podání kasační stížnosti. Na projednávanou věc se tak uplatní závěry citovaného usnesení rozšířeného senátu. Rozšířený senát mimo jiné překonal právní závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 43/2016 - 36, na který odkazuje stěžovatel; související argumentací proto již není nutno se zabývat.

[16] Nad rámec rozhodnutí Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal v souvislosti s § 62 s. ř. s., tedy v režimu uspokojení navrhovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] V projednávané věci je zjevné, že řízení o žalobě nemůže pro stěžovatele skončit příznivěji, a to ani v případě úspěšnosti kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Následoval přitom stejný postup kasačního soudu ve věcech týchž účastníků sp. zn. 1 Afs 38/2022 a 8 Afs 21/2022.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu